

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา “อรรถกถาพุทธวงศ์ : การเล่าเรื่องในฐานะวรรณกรรมพระพุทธศาสนา” เป็น การวิจัยแบบเชิงคุณภาพเพื่อวิเคราะห์ตัวบทอรรถกถาพุทธวงศ์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ศึกษาอรรถกถาพุทธวงศ์จาก “พระสูตรและอรรถกถาแปล ชุดทกนิกาย พุทธวงศ์ เล่มที่ 9 ภาคที่ 2 ฉบับมหาจุฬาราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ฉบับพิมพ์เนื่องในวโรกาสครบ 200 ปี แห่งพระราชวงศ์จักรี กรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2525” จำนวน 25 เรื่อง ดังนี้

วงศ์พระทีปังกรพุทธเจ้าที่ 1	วงศ์พระโกณฑัญญะพุทธเจ้าที่ 2
วงศ์พระมงคลพุทธเจ้าที่ 3	วงศ์พระสุมนพุทธเจ้าที่ 4
วงศ์พระเรวัตพุทธเจ้าที่ 5	วงศ์พระโสภิตพุทธเจ้าที่ 6
วงศ์พระอนิมทัสสีพุทธเจ้าที่ 7	วงศ์พระปฐมพุทธเจ้าที่ 8
วงศ์พระนารทพุทธเจ้าที่ 9	วงศ์พระปฐมุตตรพุทธเจ้าที่ 10
วงศ์พระสุเมธพุทธเจ้าที่ 11	วงศ์พระสุชาตพุทธเจ้าที่ 12
วงศ์พระปิยทัสสีพุทธเจ้าที่ 13	วงศ์พระอัทธทัสสีพุทธเจ้าที่ 14
วงศ์พระธัมมทัสสีพุทธเจ้าที่ 15	วงศ์พระลิทัตถพุทธเจ้าที่ 16
วงศ์พระติสสพุทธเจ้าที่ 17	วงศ์พระปุสสพุทธเจ้าที่ 18
วงศ์พระวิปัสสีพุทธเจ้าที่ 19	วงศ์พระสิขีพุทธเจ้าที่ 20
วงศ์พระเวสสุวงค์พุทธเจ้าที่ 21	วงศ์พระกุกุสันธพุทธเจ้าที่ 22
วงศ์พระโกณฑกมนพุทธเจ้าที่ 23	วงศ์พระกัสสปพุทธเจ้าที่ 24
วงศ์พระโคตมพุทธเจ้าที่ 25	

การรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาและสำรวจความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมพระพุทธศาสนาประเภทอรรถกถา และ อรรถกถาพุทธวงศ์ จากนั้นทบทวนวรรณกรรมและข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับประวัติ ลักษณะของอรรถ กถา และเนื้อหา เพื่อพิจารณาว่าเคยมีผู้ศึกษาวรรณกรรมพระพุทธศาสนาประเภทอรรถกถาในด้าน ใดบ้าง

2. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวรรณกรรมพระพุทธศาสนา อรรถกถาพุทธวงศ์ ทฤษฎี โครงเรื่อง ทฤษฎีการเล่าเรื่องในบันเทิงคดี และกลวิธีการวิเคราะห์ภาษาอย่างละเอียดเพื่อนำมาใช้ วิเคราะห์อรรถกถาพุทธวงศ์ทั้ง 25 เรื่อง

3. นำทฤษฎีโครงเรื่องและทฤษฎีการเล่าเรื่องมาใช้วิเคราะห์ตัวบทอรรถกถาพุทธวงศ์

3.1 นำทฤษฎีโครงเรื่องมาศึกษาอรรถกถาพุทธวงศ์ทั้ง 25 เรื่อง ได้แก่ 1) การเปิด เรื่อง 2) การดำเนินเรื่อง ผู้ศึกษาจะหาเหตุการณ์หลักที่ปรากฏขึ้นในเรื่อง เหตุการณ์หลักดังกล่าวจะ สะท้อนให้เห็นวิธีการปฏิบัติตนของพระพุทเจ้าทั้ง 25 พระองค์ และ 3) การปิดเรื่อง การวิเคราะห์

โครงเรื่องในอรรถกถาพุทธวงศ์จะช่วยให้ทราบระเบียบการเล่าเรื่องและลักษณะเฉพาะของวรรณกรรมประเภทอรรถกถามากยิ่งขึ้น

3.2 นำทฤษฎีการเล่าเรื่องมาศึกษาผู้เล่าเรื่องในอรรถกถาพุทธวงศ์ว่าผู้ใดคือผู้เล่าเรื่อง ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในความเป็นมาของปัญหาว่าอรรถกถาพุทธวงศ์เป็นวรรณกรรมชั้นรองในพระพุทธศาสนาที่อรรถกถาจารย์ได้เขียนขึ้นมาสมัยหลังโดยอาศัยข้อมูลจากพระไตรปิฎกและอื่น ๆ มาประกอบ ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่าอรรถกถาจารย์ให้ใครเป็นผู้เล่าเรื่องในอรรถกถาพุทธวงศ์ ทั้งนี้ผู้ศึกษาจะวิเคราะห์ตามประเภทของผู้เล่าเรื่องที่แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ผู้เล่าเรื่องเป็นตัวละครในเรื่อง และผู้เล่าเรื่องที่ไม่ใช่ตัวละครในเรื่อง

4. วิเคราะห์การใช้ความเปรียบที่ปรากฏในอรรถกถาพุทธวงศ์
5. สรุปผลและอภิปรายผล นำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี